

A bioetika négy alapelve: A modern (klinikai) bioetika kapcsán igen elterjedt négy alapelvre hivatkozni. Ezt a négy alapelvet Tom L. Beauchamp és James F. Childress amerikai bioetikusok (Georgetown Egyetem) dolgozták ki az első alkalommal **1979**-ben megjelent **A biomedikális etika alapelvei** című nagy hatású könyvükben.

A négy alapelv a következő:

(1) **Ne árts!** (nonmaleficence): Az orvos arra vonatkozó kötelessége, hogy elkerülje a páciensének való egészségügyi károkozás minden formáját.

(2) **Jótékonyág** (beneficence): Az orvos arra vonatkozó kötelessége, hogy a páciens orvosi értelemben vett érdekeit aktívan előmozdítsa, azaz hatékony lépéseket tegyen a páciens egészségének megőrzése, gyógyítása és életének megmentése céljából.

(3) **Autonómia** (autonomy): Az orvos arra vonatkozó kötelessége, hogy tiszteletben tartsa és előmozdítsa a döntéshozásra képes páciens saját magára irányuló döntéseinek meghozatalában való részvételre, elképzeléseinek és preferenciáinak érvényesítésére vonatkozó személyes szabadságát. Az autonómia elve a másik embernek mint önálló nézetekkel, szempontokkal, érdekekkel, értékrenddel és akarattal rendelkező személynek az elfogadását jelenti az orvosi tevékenység során.

(4) **Igazságosság** (justice): Az orvos arra vonatkozó kötelessége, hogy a korlátozottan rendelkezésre álló egészségügyi erőforrások (pénz, eszköz, humán erőforrás, idő stb.) elosztásakor tudatosan és átlátható módon olyan sztemderdekert alkalmazzon, amelyek a társadalom tagjai számára elfogadhatók.

Gyakori félreértés, hogy az igazságosság egyenlő hozzáférés biztosítását jelenti. Ez nincs így, távolról sem mindig az az igazságos, ha mindenki egyformán jut bizonyos javakhoz. Fontos tudatosítani, hogy az egészségügy minden szintjén találkozunk elosztási igazságossági kérdésekkel, az ezek megoldására tett kísérletek pedig fontos elemeit képezik a gyakorló egészségügyi szakember napi munkájának is.